

454 - 911. Korai középkor: alemannok, burgundok, langobárdok, frankok.

A római birodalom összeomlása utáni évszázadokban már kezd kirajzolódni a mai Svájc etnikai képe. Az egykori római patríciusok, kereskedők és birtokosok jó része a visszavonuló csapatokkal áttelepül az Alpok mögé. Ez azonban még nem jelenti feltétlenül a római jelenlét, a római életforma felszámolását, a kapcsolat megszakítását az Alpok két oldala között. Különösen nem Nyugat-Svájc, Wallis vagy Engadin vonatkozásában. A még a rómaiak által Nyugat-Svájcba betelepített különben sem nem nagy számú burgundok átveszik a már korábban rómaivá lett gallok nyelvét és szokásaikat. A Kelet-Svájcot elfoglaló alemannok sokkal többen vannak, de ők is először a rómaiak által hátrahagyott települési minta szerint helyezkednek el, mivel az megfelelt a természeti adottságoknak is. Az Elő-Alpok egyes völgyeit csak később népesítik be. A kelták beolvadásával az alemannokba az etnikai, nyelvi elválasztódás Svájc keleti és nyugati fele között éles lesz. A longobárdok beolvadásával Észak-Itáliában pedig az Alpok képezik az észak-déli elválasztó vonalat. Ezzel a négy nyelvű és három nagy kultúrkörhöz tartozó Svájc alapjai, az ország további történelmét meghatározóan már adva vannak. A római folytonosságot minden népcsoport számára, egyúttal azok összetartozását is a kereszténység jelenti. Az első keresztény közösségek még a római uralom utolsó évtizedeiben létrejönnek. A legkorábbi keresztény felirat 377-ből Wallisból marad fenn. Püspököket a források Sionban, Churban és Genfben említenek. Úgy látszik a kereszténység először a városokból és a jobban elrómaisodott nyugati, illetve déli részek felől terjed. A keleti, a bevándorolt alemannok lakta területeken a 7. században még két ír szerzetes, Columban és Gallus térít. Az új hit felvételében azonban inkább a frank vezető osztály és a közeli keresztény Raetia befolyása, valamint a 720-ban alapított st. galleni apátság tevékenysége volt meghatározó.

Ugyanakkor a wallisi St-Mauriceban Sigismund burgundi király már 515-ben apátságot alapít a Nagy Szent Bernát hágó felé vezető út mellett, ahol a legenda szerint a keresztény thébai légió és vezetője Szent Mauritius szenvedett mártíromságot. Innen sugárzik Mauritius kultusza a merowing kolostorok és később a többi thébai szentek Veronika, Ursus és Viktor, Félix és Regula tisztelete Zurzach, Solothurn és Zürich felé.

A frankok Itália politikájuk biztosítására elsősorban a nyugati és a raetiai hágók megtartásában érdekeltek. Ez egy ideig bizonyos szabadságot enged az alemann hercegek számára a félreeső kelet-svájci területeken. Nagy Károly alatt azonban megkezdődik a területek grófságokra, u.n. gauokra való felosztása és ezzel a hűbéri rendszer kiépítése. Thurgau, Aargau kantonok nevükben máig megőrizték ezt a kort.

A Jura és a Középvídek betagolódnak a nagy frank birodalomba. Raetia politikai különállása megszűnik. A Karolingokra emlékeztetnek még néhány a graubündeni hegyek között megmaradt templom, a müstairi kolostor restaurált freskó, egyházi kegyesek a múzeumok tárlóiban és Nagy Károly kissé groteszk ülőszobra a zürichi nagytemplom (Grossmünster) toronyfalán.

Nagy Károly 814-ben meghal. A halála utáni évszázadban fiai és azok utódai birodalmát egymás közt többször felosztják. Az osztódási vonalak a svájci területeket is két, három részre szabdalják. Gyermeke Lajos, az utolsó Karoling ivadék halálával 911-ben a birodalom részei egykori összetartozásának tudata is elhalt.

Puskás Gyula István: Svájc rövid történelme